

meget vel, at man i Danmark med stor Laalmodighed har fundet sig i Embedsmændenes Privilegium fremfor Andres, at den emlig skulle pensioneres. Men jeg troer tillige, at man i Fremtiden vil komme til at betragte dette Privilegium med meget mindre milde Dine; ligesom man nu seer, at man betragter alle andre Privilegier med megen Uvillie. Naar jeg derfor gaaer ud fra en saadan Betragtning af det hele Pensionsvæsen, maatte jeg derved være kommen til meget mere at afvige fra Udvalgets øvrige Medlemmer, end Tilfældet har været; men der er to Hensyn, som derfra have holdt mig tilbage. For det Første har jeg troet, at Embedsmændenes Pensionsberettigelse allerede var afgjort ved Grundlovens § 22; jeg har nemlig ikke kunnet forstaae Grundloven paa anden Maade, end at Embedsmændene ere pensionsberettigede, skjøndt jeg rigtignok igaar hørte, hvis jeg ikke misforstod den ærede Kjøbenhavnste 5te Rigsdagsmand (David), at han udtalte sig for, at deres Pensionsberettigelse skulde være betinget ved visse Embedsaar. Dersom denne Fortolkning af Grundlovens § 22 er rigtig, skulde det vistnok glæde mig; thi jeg er just ikke aldeles tilfreds med, at Embedsmændenes Pensionsberettigelse i alle Tilfælde skulde betragtes som en afgjort Sag; men ogsaa uden Hensyn til Grundloven, er der dog en anden Betragtning, som vil afholde mig fra paa en mere væsentlig Maade at afvige fra det øvrige Udvalg. Jeg kan nemlig ikke skjøne rettere, end at, dersom man nu pludselig vilde unddrage Embedsstanden Pension, vilde Embedsstanden, den nærværende og maastee ogsaa den påfølgende, søle sig meget ulykkelig efter den Maade, hvorpaa Embedsstanden er dannet og efter den Maade, hvorpaa den i det Hele nu engang har vant sig til at leve. Jeg troer derfor, at vi for Diebliffet maae noies med at indskrænke Pensionsvæsenet saameget som muligt, og dersom er vel hele Forsamlingen enig, ligesom det ogsaa er klart, at baade Udvalget og Udkastet søge at fremme en saadan Indskrænkning. Men jeg mener nu rigtignok, at Udkastet og Udvalget ikke ere gaaede vidt nok, at der idetmindste kunde gaaes endnu et Skridt videre. Hidtil har man betragtet Pensioneringen som

en Naadesag, og nu derimod vil man gjøre den til et arithmetisk Regnestykke; og efter de Forslag, som ere fremkomne her i Salen, synes det mig, at det vil være særdeles vanskeligt at løse dette Regnestykke. Hvad nu det har ført til, at man har betragtet enhver Pensionering som Naadesact, det ligger klart for Alle, men, hvad Resultatet vilde blive, naar man vil gjøre den til et arithmetisk Regnestykke, det troer jeg er aldeles umuligt at beregne; thi vi maae dog gaae ud fra, at den større Bevægelighed, som vor hele Regjeringsform har modtaget, ogsaa vil frembringe en større Bevægelighed med Hensyn til Embedsstanden. Man kan nu vistnok trøste sig med, at vi dog i det Hele vilde blive ved det Gamle — og jeg frygter man faaer mere Ret deri end jeg ønsker — og at vor Udvikling vil gaae roligt og jævnt fremad; og jeg deler virkelig ogsaa dette Haab, fordi jeg troer, at det følger med hele den danske Folkecharakter. Men jeg er dog ogsaa vis paa, at en større Bevægelighed hos Embedsstanden vil blive. Følgen af den hele Forandring, som er skeet med vor Regjeringsform; og jeg kan ikke skjøne rettere, end at en ansvarlig Minister er i sin fulde Ret, naar han affædiger de Embedsmænd, som han ikke kan arbejde med, men at Staten ingenlunde kan være tjent med, at en saadan Embedsmænd, som har tjent i en Tid af 10 til 15 Aar, kan, naar han affædiges, fremlægge en Regning for Staten paa Pensionskassen, som Staten er forpligtet til at honorere uden mindste Hensyn til, hvad Tjeneste han har gjort Staten eller hvad Trang han er i. Begge disse to Ting, nemlig baade hvad Dygtighed han har vtiist og hvad Trang han er i, har Udvalget ikke taget Hensyn til, og jeg kan ikke nægte, at Udkastet netop derved har et saa væsentligt Fortrin fremfor Udvalgets Betænkning, at, dersom det Forslag, som jeg har skillet, bliver forkastet, maa jeg netop paa Grund deraf foretrække Udkastet, fordi jeg paa ingen Maade kan gaae ind paa en Betragtning, hvorefter al Pensionering skal kunne afgjøres efter døde Tal. Det Forslag, som jeg har havt den Ære at fremsætte i Udvalgets Betænkning, afviger fra Udkastet deri, at jeg har troet, at en vis Embedstid burde gjø-